

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 421/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Tomášom Lázárom, Kováčska 53, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č. k. 8 C 44/2021 z 11. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) III. výrokom uznesenia všeobecného súdu označeného v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie v rozsahu III. výroku zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Zároveň sa domáha priznania primeraného finančného zadostučinenia v sume 2 000 eur a náhrady trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva nasledujúci stav veci:
3. Sťažovateľ bol v právnom postavení žalovaného 1 účastníkom konania vedeného Okresným súdom Bardejov (ďalej len „okresný súd“) proti žalobkyni [REDACTED] (ďalej len „žalobkyňa“) o zaplatenie sumy 37 890,61 eur.
4. Žalobkyňa žalobu pôvodne podanú len proti sťažovateľovi rozšírila 26. mája 2022 aj o syna sťažovateľa a následne aj spresnila žalobný návrh tak, že od sťažovateľa sa domáha zaplatenia sumy 25 340,61 eur s príslušenstvom a od syna sťažovateľa sumy 10 550 eur s príslušenstvom. Uznesením z 27. októbra 2022 okresný súd zmenu žaloby a rozšírenie okruhu účastníkov konania pripustil.

5. Uznesením č. k. 8C/44/2021-238 z 12. júla 2022 okresný súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým sťažovateľovi uložil povinnosť zložiť sumu 17 000 eur do úschovy súdu z dôvodu obavy z ohrozenia exekúcie.

6. Sťažovateľ neodkladné opatrenie napadol odvolaním, avšak povinnosť plynúcu z vykonateľného uznesenia splnil a sumu 17 000 eur zložil do súdnej úschovy. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 9 Co/75/2022-587 zo 6. decembra 2022 potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia.

7. V dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok sťažovateľa okresný súd uznesením č. k. 8 C/44/2021-675 z 11. mája 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) prvým výrokom konanie proti sťažovateľovi ako žalovanému 1 zastavil, druhým výrokom nepriznal žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania a tretím výrokom ponechal v platnosti neodkladné opatrenie nariadené uznesením z 12. júla 2022.

8. Pokiaľ ide o oddĺženie sťažovateľa, žalobkyňa ho napadla na Okresnom súde Prešov žalobou o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer.

9. Z napadnutého uznesenia okrem iného vyplýva, že *„Žalobkyňa v podaní súdu doručenom dňa 03.03.2023 uviedla, že žalovaní vo svojej žiadosti o zastavenie konania voči žalovanému 1/ a zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia opomenuli § 335 ods. 3 C.s.p., kedy súd pri čiastočnom zastavení konania vysloví, či neodkladné opatrenie zruší alebo ponechá v platnosti, zohľadňujúc stav konania vo veci samej... K návrhu na postup podľa § 335 ods. 3 C.s.p. sa nevyjadrili... Súd neodkladné opatrenie nariadil, aby v prípade úspechu žalobkyne v spore, nebola exekúcia jej pohľadávky ohrozená. Peňažnú sumu uložil zložiť so úschovy žalovanému 1/ preto, pretože on vyhlásil, že ju má v hotovosti u seba. Peňažnú sumu teda bolo nariadené zložiť žalovanému 1/ pre potreby súdneho sporu, ktorý sa už v čase nariadenia neodkladného opatrenia viedol i voči žalovanému 2/. a ktoré konanie sa i po zastavení konania voči žalovanému 1/ bude ďalej viesť voči žalovanému 2/. Je nesporné, že peňažná suma, ktorou žalovaný 1/ aj žalovaný 2/ disponovali, boli peňažné prostriedky žalobkyne. Preto, ak si žalobkyňa uplatnila aj voči žalovanému 2/ právo na zaplatenie peňažnej sumy (10.550 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 09.10.2021 do zaplatenia a trovy konania), má právo sa v prípade úspechu v spore domáhať uspokojenia svojej pohľadávky z predmetu úschovy. Ak súd vezme do úvahy istinu, úrok z omeškania vyčíslený ku dňu vydania tohto uznesenia (838,21 Eur) a trovy konania, kde odmena za jeden úkon právnej pomoci predstavuje 270,54 Eur bez režijného paušálu a DPH, pričom trovy konania budú ďalej rásť, v tomto štádiu konania nie je dôvod nariadene neodkladné opatrenie zrušiť ani len čiastočne. Ak si žalovaný 1/ nariadené neodkladné opatrenie vykladá tak, že zložením peňažnej sumy do úschovy zabezpečoval len prípadnú pohľadávku žalobkyne voči nemu, neuvažuje správne. Súd neodkladné opatrenie nariadil žalovanému 1/ preto, lebo peňažná suma bola u neho, teda len on ju do úschovy súdu mohol zložiť. V tejto súvislosti súd odkazuje na bod 4 uznesenia zo dňa 12.07.2022. kde sa uvádza, prečo súd návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia voči žalovanému 2/ zamietol. Pretože takéto opatrenie by bolo nevykonateľné, keď žalovaný 2/ žiadnu sumu peňazí, ktorá má patriť žalobkyňi, nemal u seba. Žalovaný 1/ peňažnú sumu skladal do úschovy pre potreby konania, a toto sa bez ohľadu na vyhlásený konkurz a jeho účinky ďalej bude viesť voči žalovanému 2/. Rovnako by súd postupoval i v prípade, ak by žalovaný 1/ vôbec od počiatku nebol stranou v spore, ale mal*

by v držbe peňažnú sumu, ktorej zaplataenie je predmetom tohto sporu. I vtedy by povinnosť zložiť sumu do úschovy uložil tomu, kto má peniaze u seba, bez ohľadu na to či je alebo nie je stranou v spore.“.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Sťažovateľ zastáva názor, že okresný súd mal napadnutým uznesením, ktorým konanie proti nemu zastavil, zároveň zrušiť neodkladné opatrenie, ktoré bolo proti jeho osobe nariadené. Je to tak preto, lebo:

- a) podľa § 335 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje,
- b) zákon nepozná legálny dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako ho v napadnutom uznesení definoval okresný súd – „*pre potreby súdneho sporu*“,
- c) nemožnosť žalobkyne domáhať sa v prípade úspechu proti žalovanému 2 uspokojenia svojej delenej pohľadávky proti žalovanému 2 z predmetu úschovy,
- d) okresný súd sa nevenoval skúmaniu osvedčenia pohľadávky žalobkyne proti žalovanému 2,
- e) pokiaľ okresný súd poukazuje v napadnutom uznesení na výšku pohľadávky uplatňovanej proti žalovanému 2, na jej príslušenstvo a trovy konania, mal sa relevantne vysporiadať so skutočnosťou, či je osvedčená obava z ohrozenia exekúcie proti žalovanému 2.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) výrokom uznesenia okresného súdu o ponechaní neodkladného opatrenia v platnosti.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

12. Ústavný súd zastáva názor, že námietky sťažovateľa uvedené v čl. II bode 10 písm. a) až e) tohto uznesenia neobstoja.

13. Predovšetkým ide o to, že žalobkyňa v podaní doručenom okresnému súdu 3. marca 2023 poukázala na § 335 ods. 3 CSP, podľa ktorého súd v rozhodnutí, ktorým zamietol žalobu iba v časti alebo ktorým zastavil konanie iba v časti, vysloví, či neodkladné opatrenie zrušuje alebo ponecháva v platnosti, zohľadňujúc pritom stav konania vo veci samej (pozri bod 6 napadnutého uznesenia). Toto vyjadrenie žalobkyne okresný súd doručil obom žalovaným s tým, že sa môžu k nemu vyjadriť. To sa aj stalo, avšak k návrhu žalobkyne na postup podľa § 335 ods. 3 CSP sa sťažovateľ ani žalovaný 2 nevyjadrili (pozri body 9 a 10 napadnutého uznesenia). Žalovaní totiž vychádzali iba z § 335 ods. 1 CSP, podľa ktorého neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje. V danom prípade však ide o špecifickú situáciu, keď došlo iba k čiastočnému zastaveniu konania (len vo vzťahu k jednej zo strán konania,

resp. len čo sa týka sumy od nej požadovanej). Kým postup podľa § 335 ods. 1 CSP je obligatórny, zatiaľ postup podľa § 335 ods. 3 CSP je fakultatívny a dáva súdu možnosť zvažovania z hľadiska stavu konania vo veci samej.

14. Ďalej ide o to, že podľa názoru okresného súdu neodkladné opatrenie bolo sťažovateľovi nariadené preto, lebo sám vyhlásil, že peňažnú hotovosť patriacu žalobkyni má u seba on. Podľa okresného súdu je skutočnosť, že tieto peniaze patrili žalobkyni, nesporná (pozri bod 20 napadnutého uznesenia). Rovnako by súd postupoval i v prípade, ak by sťažovateľ vôbec nebol stranou v spore, ale mal by iba peňažnú sumu, ktorej zaplatenie je predmetom konania, vo svojej držbe. I vtedy by povinnosť zložiť sumu do úschovy súd uložil tomu, kto má peniaze u seba, a to bez ohľadu na to, či je alebo nie je stranou v spore (pozri bod 21 napadnutého uznesenia).

15. Inými slovami, okresný súd na základe nesporných skutočností vlastne dospel k záveru, podľa ktorého sťažovateľ z hmotnoprávneho hľadiska nemá s peňažnou sumou ním zloženou do úschovy na základe neodkladného opatrenia s právnou relevanciou nič spoločné (samozrejme, okrem faktickej skutočnosti, že v kritickom čase mal tieto peniaze vo svojej držbe).

16. V nadväznosti na uvedené z ústavnej sťažnosti nevyplývajú žiadne námietky sťažovateľa vo vzťahu k týmto závažným konštatovaniam okresného súdu (absentuje najmä tvrdenie, podľa ktorého by na základe neodkladného opatrenia deponované peniaze mali byť vlastníctvom sťažovateľa). Nie je preto vôbec jasné, aký by mal mať sťažovateľ hmotnoprávny záujem na tom, aby mu peniaze (o ktorých oproti napadnutému uzneseniu netvrdí, že by mu patrili) boli vrátené (vydané z núteného súdneho depozitu). Nedostatku tvrdenia sťažovateľa o tom, že deponované peniaze by mali byť jeho vlastníctvom, nepriamo nasvedčuje aj to, že sťažovateľ nenamieta aj porušenie čl. 20 ústavy (základné právo vlastníť majetok).

17. Tiež nie zanedbateľnou je skutočnosť, že sťažovateľ napriek výzve súdu na vyjadrenie k podaniu žalobkyne z 3. marca 2023 sa k ňou navrhovanému postupu podľa § 335 ods. 3 CSP nevyjadril.

18. Ústavný súd pre úplnosť tiež považuje za potrebné poukázať na závery vyplývajúce z uznesenia okresného súdu, ktorým bolo sporné neodkladné opatrenie nariadené – uznesenie okresného súdu č. k. 8C/44/2021-238 z 12. júla 2022.

19. Okresný súd v ňom uvádza: *«Z tvrdení žalobkyne súdu vyplynulo, že peňažné prostriedky získané z predaja bytu boli vložené na bankový účet syna žalovaného [REDAKOVANÉ]. Túto skutočnosť potvrdil sám žalovaný I/ vo svojom vyjadrení súdu zo dňa 08.04.2022 (čl. IV). Z čestného prehlásenia, na ktorom bol overený podpis žalobkyne dňa 15.07.2020 vyplýva, že peňažné prostriedky na účte v banke č. [REDAKOVANÉ] boli na tento zložené len na dočasné uschovanie, ktoré prostriedky boli po častiach z neho vyberané a použité na ďalší účel. Zároveň mala žalobkyňa v listine čestne prehlásiť, že ku dňu podpísania čestného vyhlásenia sa už finančné prostriedky na účte nenachádzajú, ani vo vlastníctve, či držbe [REDAKOVANÉ], ale nakladal s nimi a naďalej aj nakladá žalovaný I/. Tiež bolo preukázané, že v súčasnej dobe zostala z finančných prostriedkov v dispozícii žalovaného suma 17.000 Eur, ktoré tento naďalej spravuje podľa zmluvy (pojednávania pred súdom dňa 19.05.2022). Z e-mailovej komunikácie medzi právnymi zástupcami dňa 24.05.2022 vyplynulo, že žalovaný podľa názoru svojho právneho zástupcu splňa podmienky na úspešné absolvovanie konania o oddĺžení*

a je pripravený iniciovať tento proces. Uviedol tiež, že dôsledky oddĺženia žalovaného na ekonomické záujmy žalobkyne zrejme právnemu zástupcovi žalobkyne nemusia uvádzať.

Súdu z osvedčených a miestami nateraz aj nesporných skutočností vyplynulo, že finančné prostriedky v sume 54.000 Eur žalovaný po dohode so žalobkyňou vložil na účet svojho syna [REDACTED]. O tomto úkone si strany spísali čestné vyhlásenie, ktoré nie je datované. Uvádza sa v ňom zároveň, že k „dnešnému dňu“ už finančné prostriedky na tomto účte v banke nie sú a ďalej s nimi nakladá podľa zmluvy žalovaný. Podpis žalobkyne na listine bol overený notárom dňa 15.07.2020. Na pojednávaní pred súdom dňa 19.05.2022 žalovaný netvrdil, že finančné prostriedky za predaj bytu sa na označenom účte v banke nachádzajú, ale že z nich má k dispozícii sumu 17.000 Eur, ktorú podľa zmluvy ďalej spravuje. V podaní zo dňa 27.06.2022 žalovaný 1/ uviedol, že suma 17.415,75 Eur je v súčasnosti uschovaná u neho v hotovosti (čl. 173, 200).»

20. Závery, ku ktorým okresný súd dospel, tak nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje (navyše ani neponúka vlastnú argumentáciu k závažným záverom okresného súdu), nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, keďže neidentifikoval žiadne porušenie sťažovateľom označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu